

POSTANOWIENIE

Dnia 2 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca: SSA Urszula Iwanowska (spr.)

Sędziowie SA: Zofia Rybicka-Szkibiel

J. H.

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2014 r., na posiedzeniu niejawnym,

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C., A. K., M. K. i K. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

przy udziale (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt VI U 2199/13,

postanawia:

- 1) uchylić zaskarżone postanowienie;
- 2) pozostawić Sądowi Okręgowemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 29 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że ubezpieczeni jako pracownicy płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu, chorobowemu w okresach wskazanych w tych decyzjach. Zdaniem organu rentowego, zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych ubezpieczonych przez płatnika (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością było nieuzasadnione, gdyż w spornym okresie faktycznym ich pracodawcą była firma (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C..

Odwołanie od powyższej decyzji wnieśli A. K., M. K., K. G. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. wnosząc o ich zmianę poprzez ustalenie, że ubezpieczeni nie podlegali u płatnika składek (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w C. obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu. Skarżący podnieśli, że zostali przejęci przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w trybie art. 23¹ k.p. z dniem 1 stycznia 2012 r. i w związku z tym w tej właśnie spółce podlegali obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu.

W odpowiedzi na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o ich oddalenie w całości, z argumentacją jak w zaskarżonych decyzjach.

W pismach procesowych z dnia 3 lutego 2014 r. oraz 13 lutego 2014 r. (uzupełnionym pismem z dnia 10 kwietnia 2014 r.) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w C. oraz pozostali ubezpieczeni kierując się zasadą ekonomiki procesowej, wnieśli o zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia innego toczącego się postępowania przed Sądem Rejonowym w Myśliborzu IX Zamiejscowy Wydział Pracy w C. pod sygnaturą IX P 241/13, IX P 249/13 i IX P 241/13. Wnioskodawcy podnieśli, że wskazane sprawy stanowią konieczny prejudykat dla rozpoznania sprawy przed Sądem Okręgowym w Szczecinie o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego, bowiem dotyczą żądania przez pracowników wydania świadectwa pracy przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością we W. za pracę w spornym okresie.

Postanowieniem z dnia 8 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w S. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zwiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c.

W ocenie sądu pierwszej instancji wynik powyższych procesów ma bezpośredni wpływ na merytoryczne rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, albowiem rozstrzygnięcie sprawy o wydanie świadectwa pracy za sporny okres pozwoli na ustalenie czy pracodawcą ubezpieczonej (a w konsekwencji płatnikiem jej składek) była w tym okresie spółka (...) czy też inny podmiot (np. spółka (...)) jak twierdzi organ rentowy).

Z powyższym postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodził się Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który w złożonym zażaleniu zarzucił mu:

- naruszenie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., poprzez błędne uznanie, że wynik postępowania sądowego w przedmiocie wydania ubezpieczonym świadectw pracy przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością we W. będzie stanowił prejudykat dla orzeczenia w przedmiocie zasadności objęcia ubezpieczonych ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C., podczas gdy w trakcie postępowania sądowego o wydanie świadectwa pracy, Sąd będzie badał jedynie dochowanie formalnego wymogu, tj. wydania świadectwa pracy ubezpieczonym przez spółkę (...) w związku z ich rzekomym przejęciem od płatnika spółki (...), a nie będzie ustalał rzeczywistego istnienia stosunku pracy pomiędzy ubezpieczonymi a spółką (...), gdyż ta okoliczność jest pomiędzy ubezpieczonymi, spółkami - (...) i R. bezsporna, a Sąd nie będzie badał, czy miało miejsce faktyczne świadczenie pracy przez ubezpieczonych na rzecz spółki (...), czy też tylko na rzecz spółki (...), tak jak to jest ustalane w postępowaniu o objęcie ich ubezpieczeniami społecznymi.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

W uzasadnieniu skarżący między innymi podniósł, że postępowanie o wydanie świadectwa pracy nie będzie zmierzało do zweryfikowania istoty sprawy rozpatrywanej w postępowaniu o objęcie ubezpieczeniami społecznymi, a więc pozorności przejęcia ubezpieczonych przez spółkę (...) od spółki (...) i związanej z tym pozorności nawiązania stosunku pracy pomiędzy ubezpieczonymi a spółką (...), gdyż nie jest to postępowanie o ustalenie istnienia stosunku pracy. Tak więc wydanie, bądź nie, ubezpieczonym świadectw pracy przez spółkę (...) w ocenie skarżącego nie będzie miało decydującego wpływu dla orzeczenia w przedmiocie pozorności zatrudnienia ubezpieczonych w tej spółce. Gdyby było inaczej, należałoby przyjąć, że w sytuacji, gdyby spółka (...) wydała ubezpieczonym świadectwa pracy, to ZUS nie mógłby zakwestionować nawiązania pomiędzy nimi stosunku pracy. Tymczasem, nawet gdyby ubezpieczeni posiadali świadectwa pracy wystawione przez spółkę (...), to nie zmieniłoby to oceny organu, tj. pozorności przejęcia ich przez wskazaną spółkę od spółki (...) i w konsekwencji zakwestionowania nawiązania stosunku pracy pomiędzy ubezpieczonymi a spółką (...) i nie miałyby wpływu na wydanie decyzji o objęciu ich obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zatrudnienia u płatnika (...).

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Zażalenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należało uznać za uzasadnione.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Przesłankę zawieszenia postępowania na podstawie przytoczonego przepisu stanowi zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku innego postępowania cywilnego. Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapasać w innym postępowaniu cywilnym będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszona postępowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, LEX nr 462935). Inaczej mówiąc, przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. znajduje zastosowanie, gdy wynik jednego postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, gdyż przedmiot postępowania prejudykalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudykalnych (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2006 r., III APz 11/06, LEX nr 21709).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c. Organ rentowy w zaskarżonych decyzjach ustalił, że w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2012 r. A. K., K. G. i M. K. podlegali obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i zdrowotnemu z tytułu zatrudnienia w spółce (...) w C.. Jednocześnie spółka (...) wskazuje, że w tym czasie nastąpiło przejście pracowników w trybie art. 23¹ k.p. przez spółkę (...) we W.. W tej sytuacji zadaniem sądu jest ustalenie czy w sprawie doszło do przejścia pracowników w trybie powołanego przepisu czy też były to czynności pozorne, które nie doprowadziły do zmiany po stronie pracodawcy, jak uznał organ rentowy.

Rozstrzygnięcie w sprawie z zakresu prawa pracy o wydanie świadectwa pracy nie będzie miało decydującego wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy skoro wyrok w sprawie pracowniczej nie będzie wiążący w niniejszym postępowaniu z uwagi na brak identyczności stron postępowania, a nadto jak słusznie podnosi skarżący nawet legitymowanie się świadectwami pracy przez ubezpieczonych za sporny okres ze spółki (...) nie pozbawia organu prawa kwestionowania prawdziwości poświadczonego w ten sposób stosunku pracy. W tej sytuacji sąd winien samodzielnie dokonać ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Jednocześnie należy podkreślić, że wezwana do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością we W., zgodnie z wpisem do KRS według stanu na dzień 25 października 2013 r. (odpis KRS k. 29) i aktualnie nie posiada organu do reprezentacji. Zatem, wezwanie nie zostało doręczone spółce i nie wywołuje żadnych skutków, a sąd pierwszej instancji - uznając udział tej spółki w sprawie za konieczny - winien doprowadzić do zapewnienia jej prawidłowej reprezentacji w procesie (z uwagi na brak zarządu i brak rady nadzorczej – przez zobligowanie współnika spółki do ustanowienia pełnomocnika do jej reprezentowania w procesie, ewentualnie rozważania konieczności ustanowienia dla spółki kuratora).

Sąd odwoławczy nie orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego przekazując wniosek skarżącego w tym zakresie do rozpoznania Sądowi Okręgowemu, ponieważ wydane postanowienie nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 i 2 k.p.c.).

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie przez jego uchylenie uznając brak podstaw do zwieszenia postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt. 1 k.p.c.

SSA Jolanta Hawryszko SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel